

ՄԱՅԻՍ

ՆՈՐԱՆՈՒԹԵՐ

Առնադիպիտոց ժողովի ժողովից:

“Երբեք ժողովի անողորմությանն մէջ, երկնային ծրագիրը հաստատելու համար, դիտանոցի վարչին զաշերկուած եամբը համագլխին ժողով մը գումարուեցաւ, որուն Գիւլ և Գուլքերիյէն փոխ-գահերէց, իսկ Գրոբիտ և Քարգէլն քարուաւար ընտրուեցան: Եղած որոշումն այսն է՝ որ արգէն նախընտրուող մէջ երկինց անուանաբար կան տախտակին համար որոշուած ու սահմանուած գործքերը՝ Յուլիս ամսոյն սկիզբներն ամենայն ուրեք կրնան սկսուիլ: Journal des debats լրագրոյն ըստին համաձայն, ժողովից դիտանոցին երկրորդական վարչէն հարեալ մէջ հետագէտն (equatorial coude), առաջին գումարման մէջ պիտի քննուէր և և պիտի գործածուէր, որ եւ նորանոր դիտում իւրներ հարաւոր կ'ընէ մեզի: Մոյն հետագիտով որոշ կը ճանչցուի լուսնոյ լեռներն ու խառնարանները. և և կրնայ իմացուիլ որ լուսնոյ վրայ ոչ լուրջապէս եւ ոչ արշաւալ կայ, այլ օրուան կամ վրայ պայծառութիւնն ու գիշերային խառնոտները միջպէս իրարու կը յաճարեն: Կարա հարա հետագէտն՝ քանի մեզի բարձր աշտարակով rue de St. Jacques եւ Boulevard d'enferի մէջ դեռեղուած է, եւ ամբողջն ի միասին 400,000 ֆրանք կ'արժէ:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Նյապաստանիկն վնասուած պողոտան ծառերը պահպանելու միջոց:

Եթէ մտադր պաշտօնաւ ծառերն ամէն կողմանէ կրճուած են, ալ պատուով եւս փորձը պարագայ է, պէտք է արմատն կտրել: Եթէ ծառը տեղին տեղից վնասած է, այն բացուած վերքերը կարելու և պատուաւոր զանգուածով ծածկելու է: Իսկ եթէ բազմաթիւ ծառեր կրճուած են, այնպէս որ պատուաւոր գործածում իւրն աւել թանկ ըլլայ, այն առան տղմը և կոկոս աղբը բազալիտով պիտի վերքերն առատապէս օժեւնաւ և հաստ կտաւով կամ ասոր նման իրիւթով կապուէ և, որպէս զի ծեփը վրան հաստատուէ մնայ: Ծառերու բազմաթիւ վերքերն այս միջոցով միայն կարելի է բուժել:

Կոնսիլ տար պահել:

Երկրամուկներ մարմնով շատ կարեւոր գործարաններն մէկն է, եւ ի ընտրութենէ իրմ առջեւ թիւն կ'ուզէ: Անոր համար առողջ երկրամուկներ ճարպով մը պատած կ'ըլլայ: Եթէ երկրամուկներ

ցուրտ առնուէ՝ իւր մանրիկ գործուածներուն մէջ արեան շրջանը կը տկարանայ և կը դադարէ, այնպէս որ արեան իւր սպիտակուցը կը կորսնցնէ: Ապիտակուցը կենաց անհրաժեշտութեան միւր է, որմէ կարեւոր է մարմնոյ գործել իւրն: Եթէ սպիտակուցն պակասի, մարմնոյ վախճանը ծոծեցած է, եւ մարդ կը հիւծի կը մաշէ: Այս պատճառաւ, մանուկագ հասակաւորաց համար, կարեւոր է կռնակը միշտ շատ պահել: Ամենուն ծնած ժամէն որ յուրա չով մը շատ զիւրաւ կրնայ կռնակը պաշտպանել: Կրնակը պատուահան կամ գուռ մը դարձնելով՝ նստիչն շատ զիւրաւ կրնայ այս ցրտառութիւնն յաւալ բերել: Անոր համար կռնակը լաւ պաշտպանելու է միշտ ցրտոյ դէմ, եւ 50 տարիէ աւելի հասակ ունեցողն շատ լաւ կրնէ եթէ բրդեղէնով մը նոյնին ամրացնէ: Կուրծքի հիւսնութիւնն ունեցողներն շատերն իրենց կուրծքն ամրացնելով՝ կը կարծեն որ ապառ կը մնան ցրտառութենէ, մինչդեռ եւս աւելի կռնակը պատապարտած չէ:

ՄԱՆՐԱՆՈՒԹԵՐ

Հոկայ լրագիր մը:

“Իւր Եւրոպէ The World լրագիրն որը 300,000 օրինակ աւելի կը տպուի եւ այս թիւն երբեմն միշտեւ կրկին կը բարձրանայ: Լրագիրը հասարակ օրերը 16, իսկ կիրակի օրերը միշտեւ 48 մեծագիր էլ ունի: Անցեալ տարուան Հոկտեմբեր ամսոյն մէջ Եւրոպայում իւր 2020 օրն ընտանէին: Լրագիրն խմբագրութեան խումբը 16 խմբագրապետ, 200 տեղական լրագրեր եւ 500 ընթերցող ունի: Լրագիրն 12 արաբաշարի մամուլ կը տպուի օրինք 1—2 ժամուան մէջ կրնան գործէն տարուիլ: World խմբագրութեան շէնքն Զոկայ աշտարակի մը կը նմանի, որ 24 դասիկան ունի եւ Դիւ Եւրոպէ ամենաբարձր շէնքն, որ երկնած է և քարէ միայն շինուած է, եւ ամենաշքեղ եղանակաւ զարդարուած ինքերուստ, եւ խմբակաւութեամբ կը լուսաւորուի եւ շողում կը տարցուի: Մեքենայք գեանաշարակին մէջ են, շարելու արահներն ու 300 զրաւարք կը գործեն: Երկրաւորութեան գործիկանին մէջ են. իսկ խմբագրութեանը՝ վեր գմբէթ ամեն կամարի մը մէջ:

ՄԱՅԻՍ

Վիսնտ, 29 Ապրիլ 1891:

Ամուլոյ սկիզբն Անտարկտիոյ ընդարձակ անդրադական գաղութականութեան միացան դաշնադրութեամբ և մի նստարակապետութիւն կազմեցին պարնելով իւրաքանչիւրն իւր ցայտմ ունեցած անկախութիւնը: Անդրիա եւ Դոպիա դաշնադրութեամբ մը սարման գծեցին իրենց

գաղթականութեանց Ափրիկէի եթովպական կողմանց. ըսյց Մ'նենկիքի առած նոր դիրքն նպաստաւոր չէ խտլացցոց:

Ամույս մէջ Պոնաքարդեան գերդաստանին գլուխ՝ Յերոնիմոս Նարոլէոն իշխանին մոռնելովն Գաղղիոյ պոնաքարդեան կուսակցութիւնը միացաւ, եւ իշխանին անդրանիկը՝ Վիկտոր իշխան պսժմ գլուխ է նոյն գերդաստանին եւ թեկնածու Գաղղիոյ: Թէեւ հայրն զՎիկտոր իշխանը ժառանգութենէ զրկելով ժառանգ որոս էր երկրորդ որդին՝ Լուզովիկոս իշխանը.

† ԿՈՄՍ ՀԵԼՄՈՒԹ ՓՈՒ ՄՈՒՂԵՐ

ըսյց վերջինս մանչաւ իւր երէց եղոր իրաւունքը:

Գերմանիայ համար մեծ կորուստ է իռչակաւոր ՄՈՒԹԲԷ սպարապետին մահը, որ ամույս 24 ին առանց հիւանդութեան կաթուածէ մեռաւ:

Կոմս Հելմուլթ Մոլթթէ (Helmuth v. Moltke) ծնած է 1800, Հոկտ. 26 ին Մեքլենբուրկի Փարխիմ (Parchim) քաղաքիկը: Իւր զինուորական ուսումն Քոփէնհակ առաւ, եւ դանիական քանակին մէջ սպայ եղաւ 1818 ին, եւ յաջորդ տարին օլտէնպուրկեան զնդին մէջ մտաւ: Մոլթթէ թիշմ'եալը թողով իւր պս երկրորդ հայրենիքը՝ դարձաւ ի Բրուսիա, ուր 1832 ին, Մարտ 30 ին իրրեւ առաջին-տեղակալ աւագ զօրապետաց կարգին մէջ մտաւ, եւ 1835 ին զօրազուխ անուանուեցաւ:

Այս միջոցէն ետք Հելմուլթ Մոլթթէ քրաւ իւր մամբորդութիւնն ի Տաճկաստան, ուր չորս տարի կեցաւ: Նորոյն զորքով մ'ալ 1841 ին ճրատարակած է յետոյ իւր Փորը Ասիոյ մամբորդութեան ար-

դիւնը: Եգիպտական-տաճկական պատերազմին ժամանակ օգնական եղաւ Հաֆիզ փաշա սպարապետին: Բայց երբ Մ'ծնալ թով Խալաֆիմ՝ փաշա 1839, Յունիս 24 ին յաղթեց Տաճկաց, նոյն տարին մոռնելով նաեւ Մա'մուտ Բ. Սուլթանի փոխուեցաւ քաղաքական դիրքն. եւ Մոլթթէ իւր քրուտացի ընկերաց նետ նոյն տարին Սեպտ. 9 ին մամբայ եղաւ հայրենիք դառնալու:

Երբ ետքը՝ 1858 Հոկտեմբերին մեռաւ Բրուսիոյ աւագ սպարապետն՝ զօրավարն Ռայշեր (v. Rezhher), անոր յաջորդ եղաւ Մոլթթէ, եւ ատով գլուխ անցաւ Բրուսիոյ քանակին: Այս ժամանակէն կը սկսի իւր իշխակաւոր գործոց շարքը, որովհետեւ 1864, 1866 եւ մանաւանդ 1870 — 1871 տարիներուն մէջ իւր ցուցցած պատերազմական հանճարովն եւ յաջողութեամբք եղաւ աշխարհիս ծանօթ ամէնէն իշխակալ զօրավարներէն, եւ դարուս վերջին կիսուն ամէնէն մեծ երգմագէտը:

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՍՈՒՄԱԿԱՆ

ԴՊՐՈՑՅԱՆ — Իռուական դպրոցներն ի Կալկաս. 129:

ՀՆԱԽՕՍՏԱՅԱՆ — Էլշմիսին. 136: (Պատկերաւ:) ԹԿԹԱԳՈՒԹԻՒՆ — Քաջք ժողովրդապետին չրաքուժական դարձանք. 144: (Պատկերաւ:)

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱՅԱՆ — Ստոյն - Կալիսթենիսայ (Pseudocallisthenes) վարուց Աղեքսանդրի ուսումնասիրութիւնք. 147:

ԳՐԱՅԱՆ — Հայերէն ձեռագիրք Վիեննայի կայսերական գրաստն. 149:

ՃՐՈՒՆՏԵՑԻՏԵՑԱՅԱՆ

ԱՌՆԱՏՐԱՅԱՆ — Զարիւղի արդիւնաբերութիւնն ու առուտունն ի Իռուաստան. 152:

ԱՌՆԱՏՐԱՅԱՆ ՄԱՆՐԱՄԱՅԻՐԷ 154:

ԱՇԽԱՏԱՅԱՆ

ՄԱՏԵՍԻ ՏԱՄԱՌՈՒՎԵՃԸ. Պատմական վէպ. 155:

ՍՅՈՒՆԵՍԷ

ՆՈՐԱՄԱՅԻՐԷ — Աստեղագիտաց ժողով ի Փարիզ. 159:

ՏՆՏԵՍԱՅԱՆ — Նապաստակներէ վուստուած պտղատու ճառքը պա'պանելու միջոք. 159: — Կոնակը տար պա'պն. 159:

ՄԱՆՐԱՄԱՅԻՐԷ — Հակալ քաղիք մի. 159:

ԲՈՎԱՆԱՅԱՆ ՏԵՍԵՐԹԻՒՆ 159: (Պատկերաւ:)

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ ԵՒ ՊԱՏԱՆՈՒՄԱՏՈՒ ԽՐԱՄԱՅԻՐ

Գ. ՈՒՓԱՅԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆՉ

ՎԻԵՆՆԱ. ՄԻԻԲԱՐԵՆՆԱ ՏՊԱՐԱՆ